

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 687

בס"ד ערש"ק פר' מסות כ"ב תמוז תשפ"ב

פנינים יקרים

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה' וכו' (ל, ב) בספרי מגיד שכל הנביאים לא נתנבאו אלא בכה מוסיף עליהם משה שנתנבא בזה הדבר, האדם המעולה יודע שאי אפשר לכונן צעדיו לבד כי יכול לבא לידי שגיאות רבות מחוסר ידיעה ומחוסר הבנה לכן צריך להיות דבוק בצדיקי הדור ולהיות כפוף לראשי העם ומנהיגי הדור, הענין נלמד מנדרים שהחכם עוקר הנדר מעיקרו, ולכן דיבר משה אל ראשי המטות, והנה כל הנביאים לא התנבאו אלא בכה כי עדיין לא השתלמו בשלימות, אבל משה רבינו שהגיע לשלמות בכח הענוה שבו שנאמר והאיש משה עניו מאד לכן השתדל תמיד להוסיף עוד עבודה בעבודת השם עד שבא למדרגה של שלמות שיכול לומר זה הדבר ממש ולכן זה שככל היוצא מפיו יעשה. (שבילי החיים)

וידבר משה אל ראשי המטות (ל, ב) פרשת מטות פותחת בדיני נדר ושבועה שנאמר ע"י משה אל ראשי המטות, נשאלת השאלה מדוע מציינת התורה שפרשה זו נאמר לראשי המטות, אלא מנהגו של עולם שמנהיגים למיניהם מבטיחים הבטחות ולא תמיד עומדים בדבורים לכן פנו בענין זה במיוחד אל ראשי המטות, שלא יחל דבריו לעשותם חולין אלא ככל היוצא מפיו יעשה. (חתם סופר)

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל (ל, ב) דהנה הצדיק הרוצה להמשיך השפעות על ישראל צריך לחבר עמו שאר צדיקים שע"י הדבור המדבר עמהם הוא משפיע לכל ישראל והם המסייעים אותו אל הטוב ההוא להסתים פי המקמרג מעליו בזכות הרבים.

לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (ל, ב) אדם ששומר פיו ולשונו ואינו עושה דבריו חולין עליו הכתוב אומר ככל היוצא מפיו יעשה - ברכותיו מתקיימות וכל דיבור שלו נחשב כגזירה שיש למלאה כפי שאמרו חכמינו ותגזור אומר ויקם לך צדיק גזור והקב"ה מקיים. (רבי מנדלי מקוסוב זצ"ל)

ככל היוצא מפיו יעשה (ל, ב) על דרך שאנו אומרים ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך מלשון המשכה תהלתך ר"ל הדיבורים היוצאים מפיו יהיו נמשכים עד עולם, והצדיק צריך לראות שגם דברי הגשמויות יהיו ג"כ בקדושה וטהרה גדולה למען יעשה בהם ג"כ עשיות דקדושה, וזהו כל היוצא מפיו יעשה אפי' דברי גשמי. (נעם אלימלך)

לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (ל, ב) כתב החיד"א זיע"א וזה לשונו: והרב עיר וקדיש רבנו מוהר"ר חיים ויטאל ז"ל פירש בשם הרב מוהר"ר שמעון מירנו ז"ל לא יחל דברו - לא יעשה דברו חולין הלא תראה ככל היוצא מפיו יעשה, כי כל אשר ידבר הוא הפועל למעלה אם לטוב אם למוטב שאם ידבר דברי תורה ודברי קדושה מעורר ברוחניות ובקדושה למעלה ואם ח"ו מדבר לשון הרע ודברים אסורים הוא פועל בסט"א ח"ו, וזה שאמר ככל היוצא מפיו יעשה למעלה עכ"ד. (מובא בתפארת יחזקאל)

אלה החוקים אשר צוה ה' את משה בין איש לאשתו בין אב לבתו בנעוריה בית אביה (ל, יז) הנה אחר שגמר ענין נדרים ושבועות אמר פסוק זה, לכאורה נראה כמיותר, ואפשר שבא לרמוז עד כמה גדלה מעלתם של ישראל לפני אביהם שבשמים שזה דבר גדול וענין נפלא שבזה הדבר חשבם איש ואשה, הוא ובתו ולא תאמר כבת בוגרת אלא בנעוריה בית אביה כין שהם כל כך חביבים וצום להיות זהירים וזריזים כראוי. (פתחי חותם)

וידבר ה' אל משה לאמר נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים וכו' וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת ה' במדין (לא, א-ג) מפרשי התורה שואלים למה שינה משה מציווי ה' שאמר נקם נקמת בני ישראל ומשה אמר נקמת ה' במדין? ברם אם כי אמר ה' למשה שיתבע עלבון בני ישראל מאת המדינים פחד משה שלא יתערב השטן לקמרג לכן אמר נקמת ה' ואז נסתמים פיות המקמרגים ואז מובטח בנצחוננו לתת נקמת ה' במדין. (תפארת יחזקאל)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת קודש ליל שבת קודש פ' תשנ"ב

לדוד, ונחפכו פניהם כשולי קדרה, דהיינו שבשעה שנפתחו השערים משום הפסוק אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך, אז זכה דוד לתיקון, ואז הוא נהיה "דוד מלך ישראל חי וקיים".

דהרי אדם שחי בעוה"ז ויש לו בושות מזה שמראים לו את נצחיותו של הטומאה, והוא אינו בורח מזה אלא מוצא שם את הרבש"ע ואינו בועט בזה, דאז כשבא ליעולם הבאי ושם יש לו גם הבושות האלו, אך שם זה לא נשאר לנצח, כיון שכבר פה בעוה"ז הוא היה בהכנעה לבושות האלו, גם בעולם העליון יש לו בושות והוא נכנע לזה וע"י זה זוכה לתיקונו.

כן דוד המלך ע"ה אף ששפכו את דמו כאן בעוה"ז, אולם הוא קיבל זאת בהכנעה ובאמונה, ולכן כשדוד המלך הגיע לעולם הבא, אף שנכזבו לו שם ג"כ בושות והלבנות, אך כיון שכבר פה בעולם הזה אכל מזה מלא חפניו, ע"י הגיע לשלמות תיקונו, לכן עד ששלמה המלך לא הזכיר את התפילה אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך לא נפתחו השערים, וכיון שנפתחו השערים, הוכח שנמחל לו העוון והגיע דוד המע"ה לתיקונו בעולם הבא, שכל ישראל ידעו שנמחל לו העוון, והגיע לדרגה של "דוד מלך ישראל חי וקיים" דהיינו שנתקיים הפסוק "גם ה' העביר חטאתך לא תמות" שקיבל תיקונו ע"י שכל ישראל ראו ונודע לכל שנמחל לו עונו, ואז נתקן דוד ע"י שנודע לכל ישראל שהוא משיח ה', ולא שלמה המלך, כי שלמה אמר אל תשב פני

פתח הרב שליט"א ודרש דהנה האדם כשהוא חי בעוה"ז במצב של חטאתי נגדי תמיד, דהיינו שאני עצמות חטא, ואיני יכול לשמור עצמי מלחטוא, וכל מה שאני איני חוטא זה שמירה של הרבש"ע על האדם.

בחינה זו היה אצל דוד המלך ע"ה, שמצא עצמו שהוא נצח של חטא, וזהו מה שאמר כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, דהיינו אני תמיד במציאות חטא, ואם כן איך הוא לא חוטא עתה, זה משום שהרבש"ע שהוא הנצח של הקדושה הוא שומר עליו, וע"י דוד הגיע לקשר עם הנצח של הקדושה ע"י שמצא את עצמו שהוא הנצח של היפוך הקדושה.

וזה דבר ידוע שעל דוד המלך ע"ה אנו אומרים "דוד מלך ישראל חי וקיים". ולמה הוא זכה דווקא למושג של חי וקיים?, מובא במדרש, שדוד המלך רצה לעבוד עבודה זרה, ולכפור בעיקר, והגיע למקום הטומאה הכי עמוק, ושם כשהגיע למצב הכי עמוק של הטומאה, שם מצא את הרבש"ע, שמחזיק אותו שלא יחטא ואז נדבק בו ברבש"ע שהוא חי וקיים,

הנה איתא בגמ' (סנהדרין קז) שדוד המלך ביקש שיודיעו אותו שהוא מחול מהחטא, ואמר לו הרבש"ע בחייד איני מודיעך, בחיי בנך אני מודיע, דהיינו כששלמה המלך רצה להכניס את הארון קודש לביהמ"ק דבקו שערים זה בזה. התפלל שלמה כ"ד רגילות ולא נפתחו השערים, התחיל לומר אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך, מיד נפתחו השערים וידעו כולם שמחל הרבש"ע

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שקראוהו כן. ואף הסנהדרין היו שופכים את דמו כדאיתא בגמ'.

לכן כיון שהוא קיבל את בושותו וכאביו כאן בעוה"ז עם הרבש"ע וכמו שפירשנו לעיל שמצא עצמו בחינת 'נצח הטומאה', ומה שאינו חוטא זה שהרבש"ע שהוא נצח דקדושה שומר עליו, לכן כשהגיע לשם בעולם הבא, הוא הגיע עם הכאבים שלו ולא נשאר עמם לנצח אלא הם נתקנו לאט עד אותו יום ששלמה היה צריך להכניס הארון לבית המקדש, שאז גילה הרבש"ע שסאת ייסורי דוד המלך תמה ונשלמה ועתה נמחל לו העוון והוא נכנס לדרגת "אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך" שהוא הוא משיח ה', וזהו הנצח של המלכות, שהוא לחיות במצב של נצח דטומאה, וע"י זה זוכים להיות מלך דזהו דרגת דוד המע"ה משיח ה'.

משיחך, ומיהו משיחך, זכרה לחסדי דוד עבדך, ואז ראו כולם שדוד הוא "חי וקיים". דהרי הוא משיח ה', והוא צריך לגאול את ישראל.

ובזה נתקיים למפרע הפסוק "גם ה' העביר חטאתך לא תמות". וזה רק ע"י שדוד הכיר כאן בעוה"ז את הנצח של הטומאה שלו, וע"י זה הוא הגיע לנצח של הקדושה שזה הרבש"ע. וזהו מה שאמרנו קודם דכל שמקבל האדם בעוה"ז הבושות והחרפות בהכנעה זוכה שבעולם הבא לא יהיה לו אותם הבושות לנצח, אלא הם יתוקנו לאחר כמה וכמה שנים, וזהו היסוד של דוד המלך שכולם שפכו את דמו כאן בעוה"ז היה מצורע ו' חדשים והיו קורים אותו וטמא טמא יקרא, הוא היה סובל את כאבו ופותח ומודה שהוא טמא טמא, ולא היה נהפך לשונא לאלו

המקטריגים עד שאין להם שום תקומה, ומסיר ע"י כך את הקטרוגים מעל כל כלל ישראל. כי אז אין להם רשות לפגוע במי שנמצא תחת חסותו של הבורא.

והבחירה נתונה ביד כל אדם בכל מקום שהוא ובכל מצב, בקש קרבת ה' אליו, כי הלא זהו כל כוונתו וכל תענוגו של הקב"ה שהאדם ימצאהו אף כי אמר לשכון בערפל. והאדם בעבודתו היינו הכנעתו, הוא מגיע למציאות של "גרשת אופל והצבת נוגה", ואז נוגה לו בזה ובבא, ונוגה לו בגוף, בממון, ובנפש. ויגיע לתכליתו כפי שדוד המלך ע"ה התרפק "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי", ויזכה לאור באור החיים של שבעת ימי בראשית, אמן כן יהי רצון.

לכבוד תשלי"ז
...ואנו ישראל מאמינים בני מאמינים כי כל ההרפתקאות העוברים על האדם, מאת ה' היתה זאת, כדי לזככו ולהיטיבו באחריתו, כדי להביא עליו את כל הטובות הנראות והנגלות, שיגיעו לשלימותן הנצחית.
מן המיצר קראתי י-ה, כשאדם נתון במיצר הרי הוא מרחיב עצמו עם הקב"ה, כי אז הוא קרוב אליו מאד. ונמצא תחת חסותו עד שהוא נכלל בו בבחינת בכל צרתם לו צר. וזהו ענני במרחב י-ה. כשאדם מכניס הקב"ה בצרתו, שהוא מאמין בכל לבו שמאת ה' היתה זאת, למען טובתו השלימה הנצחית, כדי לקרבו אליו מתוך חיבה ואהבה יתרה, הרי אז יתפרדו כל פועלי און ונסתם פי

המשך פנינים יקרים

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן (לג, א) ידוע שכל המאורעות שעברו על אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב וכל הענין של גלות מצרים וההליכה במדבר ומ"ב מסעות וכו' היה כדי לכבוש הדרך לבני ישראל לדורותם עד ביאת גואל שיחזיקו מעמד גם בהיותם בכל הגלויות, וזה מה שאמר יעקב עם לבן גרתי ופרש"י ותרי"ג מצוות שמרתי היינו לשמור התורה בכל המצבים, יש רמז בתורה למה דוקא מ"ב מסעות לקיים מה שנאמר ודברת "בם" כנגד מ"ב מסעות והבן. (שבילי החיים)

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים (לג, א) אילולי חטאנו בעגל היו כל ארבעת המלכויות נכללים בתוך גלות מצרים, ורמזו דמלא אלה מסעי בני ישראל ראשי תיבות אדום מדי בבל יון, זהו אלה אלהיך ישראל גם את מסעי בני בני ישראל.

אלה מסעי בני ישראל (לג, א) אמר הקב"ה למשה מנה וכתוב מסעות הללו כדי שידעו כמה ניסים ונפלאות עשיתי להם כי זכרון כל הצרות והתלאות אשר עברו על בני ישראל הם הגורמים ההכנעה והשפלות להיות לב נשבר ונדכה כי אז יכנע לבבו הערל ויסיר את לב האבן מבשרו, נחקרה ונשובה וברוב חסדיו להחיותנו.

והשיבו אותו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה וישב בה עד מות הכהן הגדול וכו' (לה, כה), לכאורה תמוה הרי כל עיקר הטעם שצריך לגלות לעיר מקלטו הוא כדי שישב בתשובה על שנכשל בהריגת אדם בשוגג ואיך תלוי מכשולו שישב ויצפה למיתת הכה"ג? ברם הגמרא (מכות יא) מבארת שעונש הכה"ג על שהיה להם לבקש רחמים על בני דורם, מכיון שכך יכול הרוצח בשגגה לעשות קל וחומר אם הכה"ג נתחייב על זה שלא התפלל על אחת כמה וכמה צריך ההורג בשגגה לחזור בתשובה על הריגתו גם כשנעשה בשוגג. (רבי חזקיהו קאהן)

אלה המצוות אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל בערבות מואב על ירדן יריחו (לו, יג) ביריחו היה השגת המקדש כמ"ש חז"ל ביריחו היה נשמע קולו של כה"ג וכו' וכמה דברים שהירידה הוא לצורך השגת המקדש ועיקר ההכנה לחפש באבריו וגופו אם ראוי שתשרה עליו המשפטים שהיא מסירות נפש. (פרי הארץ)

למטה יהודה וגו' (לו, יט) צריך לדעת למה נשתנו מטה יהודה ומטה שמעון ומטה בנימין שלא הזכיר נשיא בהם, וראיתי בשם רבנו נסים גאון כי ביהודה לא הוצרך כי ידוע כלב לנשיא, שמעון לא היה ראוי לנשיאות משום מעשה זמרי בנימין אלידד זה אלדד וכבר זכה לנבואה והורדה היא לו לקרות נשיא. (אור החיים)

בין המצרים מי"ז תמוז עד תשעה באב הוא כ"א יום כנגד כ"א יום שבין ר"ה לחושענא רבה אלא שבין המצרים הם בהעלם ואילו הימים מר"ה עד חושענא רבא הם באתגליא לכך קורים תמיד בימי המצרים פרשת פנחס ששם מוזכרים כל הקרבנות ושל ר"ה וסוכות וכו'.

בימי המצרים האדם בבחינת קטנות, אז יכול האדם לראות פחיתות וגריעות עצמו, ובימים אלו ימשיך בחינה זו לכל השנה כמו שמסוכות יש להמשיך שמחה לכל השנה. (רבי פנחס מקוריץ)

כל רודפיה השיגוה בין המצרים (איכה א) פירוש כל 'רודפי י-ה' השיגוה בין המצרים כי הבורא יוצא לעזר ולסעד לנו כמו שכתוב (שמות ג) אהיה אשר אהיה, 'אהיה' גימטריה כ"א, אלו כ"א יום שבין המצרים אהיה עמם בעזרתם. (המגיד מקונויץ)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

